

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy órá . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre 9.- kor. Egy órá . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtával
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

A vivmány háttéré.

Khuen megint siet egy marék port hinteni a nemzet szemébe. Most előrukkol a legfényesebb trükkel. Nem kisebb frakkba kapaszkodik bele, hogy valamiképp a nemzeti népszerűség pódiumára hurcolja, mint a trónörökösébe.

Az öreg király maga nem jöhet el a delegációk megnyitására. Khuen tehát kieszközölte, hogy a király leküldi hozzá a trónörökösöt, delegációs megnyitó beszédet tartani. Ez az illustis funkció csupán a bécsi politika szempontjából fontos, hogy emelje a delegáció jelentőségét, amelyet mi egyszerű bizottságnak tartunk, míg a bécsi politika külsőleg is fontosabb közjogi faktorrá szeretné avasziroztatni, mint az országgyűlést. Tulajdonképpen tehát nem is olyan nagy grácia nekünk ez a készülő budavári szertartás, mely egyenest bécsi érdekből indult ki.

Mi legföljebb annak örülünk, hogy a trónörökösöt, mint ilyen, végre üdvözölhetjük Budavára falai között.

De most előáll Khuen és ezt a látogatást az ő szédületesen nagyszerű nemzeti politikája eredményének szeretné feltüntetni. Dicsérteti magát hivatalosával, hogy ime, Khuen az, aki meghódította a trónörökösösi szívet a magyar nem-

zetnek. Ő neki sikerült elhozni a jövőendő magyar királyt a budai várba. Héderváryé tehát az a szerencsés kéz — mondatja ő — mely üdvös fordulatot jelent a nemzetnek és a trónörökösnek egymáshoz való viszonyában. Az ő „kedvelt személy” hozta ezt a nagy sikert, amely „kedvelt személy” nemrég még kiszorult a német császár fogadásán a belvedei udvari ebédről. De a nagy dicséret után rögtön jön a tulajdonképpeni, igazi háttér.

Alig pár nap áll rendelkezésére a kormánynak a bankprovizorium parlamenti keresztülhajtására. Ennek gyors sikere vitális bécsi érdek. Ámde a Justpárt vitára készül ellene, amit obstrukciónak már csak azért sem lehet mondani, mert 4—5 napi vita után máris beáll az ex-lex. Előrántja tehát Héderváry a trónörökös személyét és azzal akarja elhárítani a bankvitát. Fölállítja azt az elvet, hogy nem illenek most a trónörökösöt „obstrukciós” vitákkal fogadni és kuruc akadékoskodással kedvetleníteni el a hű magyaroktól, épp most, mikor először sikerült kivívni, hogy eljőjön jövőendő magyar alattvalói közé.

Tehát nem csak a delegációs követelések sikeres keresztülvitele, hanem a bankprovizorium sima átszusztatása is

célszerűvé tette, hogy valami „vivmány”-nyal lépünk az elkeseredett közhangulat elé. Ez a legfőbb „vivmány” most: a trónörökös kegyes leszállása.

Bűnös játék ez, mert a trónörökös használja föl eszközüül. A trónörökös nem báb, akit miniszterelnöki érdekekért rángatni nem lehet.

Csak jöjjön közénk a trónörökös, szeretettel várjuk! De azután, leszállva a budavári trónszékről, menjen el a szegény magyar nép közé is, megszemléltt azt az általános nycmört, szenvedést és elkeseredést, mely Khuen grófi kormányzata alatt az ország lakossága körében dúl. Akkor látná, hogy odafönn az a néhány cifraruhás ur mennyit hazudott neki. És az emelné a trónörökösöt igazán a magyar nép szeretetének trónusára, ha megcáfolva Khuen bűnös politikáját, találna néhány részvételtjes magyar szót az elhagyatott magyar nép szívéhez.

A Ház karácsonyi szünete. Tegnap délelőtt végleg elintézték a Ház karácsonyi szünetének ügyét. A Ház karácsonytól új évig nem tart ülést. Szerdán és csütörtöknön a delegációk ülésének, a Ház első ülése pedig január 3-án lesz.

Beteg szerelem.

I.

Neked csak a hangulata
Kell a szerelemnek.
Ajkadnak nem kell csók, de
Köny kell a szemednek.

Erős szerelemtől reszket
A te beteg lelked.
Te a vágyak nagy izzását
Még csak nem is sejtéd.

S amig engem vad tűzével
Vágyam perzsel, éget.
Te könyezve arra kérsz csak,
Ne bántsalak téged . . .

II.

Elűztél magadtól. Parancsolt a gyermek.
Szerelmes szívünket szerelem ölte meg.

Engem a szivedtől kidobál te szépen,
Kicsi gyermekedé az a hely egészen.

Parancsolt a gyermek, engedelmeskedtünk.
A jószág feltámadt, sírjába mi mentünk.

Kékharisnya szökése.

— Legiónárius történet. —

Irtó: Kemény Aladár.

A fehértestű Királykisasszony, a nagy, franciás, aranyozott tengeristennel az orrán,

Said kikötőjében. A dokkok közt fűlsiketítő lármá tombolt. Az európai, fellah, arab, hindu és néger szénkötő és fuvarozó munkások, dobhártyaszerű zivajjt ütve, dolgoztak. Az emelődaruk vérszenen csikorogtak. Amikor egy-egy vaskecsi, finom szénnel telve, a Királykisasszony fölé érkezett a daru ércarkján, zörögve hazúttak meg a rengeteg láncok, amire a fekete rakomány menydörgésszerű robajjal zudult alá a gözös méhébe.

A Királykisasszony a 2. idegenvezető 3. zászlóalját szállította Tonkingba, azt a zászlóaljat, amely a colomb-béchari rémes tereptarufmányokban és Bou-Denib ostroma alatt kiírt hősiességével. Kékharisnya, számszerint a 4513. legény, a 8. században szolgált. Négy esztendeje régta a kemény és keserű szabót az idegenlegió eszkuádjai közt. Örökösön két harisnyát viselt a 4513. szám. Ez előkező divatcikkeket husvétkor, pürkötredre és karácsony napján hozta neki a posta, az „ünnepi csemag”-ba burkolva. Nem egy legiónáriusnak küldenek hazulról pakszatokat: gyapjúinggel, bőrtűszóvel, zsebórával és egyéb fontos tárgyakkal.

Kiról az édesanyja, kiról az unokatestvére gondoskodik, ám a beavatottak sugtákbukták, hogy a szélesvállú Kékharisnya két harisnyát egy nem épp fiatal grófné küldözgeti, aki pénzes utalványokkal se fukarkodott, hogy kedvre derítse a legiónáriust.

— Az már szent, hogy helyre fehér sze-

időtlen idők óta irigyen pislogtak minduntalan hol Kékharisnyára, hol pedig a két harisnyákra.

Egy szomszédos brit görös javába túlkölt, hirdette, hogy felszedi a horgonyait, a mikor a Királykisasszony jólakott szénnel, és Kunz, a zászlóaljadjutant, kiadta a parancsot, hogy el kell takarítani a förtelmes szénport.

— Allüars, — üvöltötte Kunz, — sikáljátok föl a fedélzetet!

Aztán Carabinierhez, a bácsalmási napsokáplárhoz intézte a szavait:

— Carabinier. Meg fogod kettőzni az öröket. Érted? Jacquot őrnagy tisztára kettős öröket akar. Érted? Éjjélkor eldefiálunk Lesseps előtt. Érted? Egy fia bárányfelhő sincs az égboltozaton . . .

Carabinier haptákba vágta magát. De előbb a szemére huzta a napszakot, úgy felelte száraz, jelentő hanglejtéssel:

— Érttem, adjutant ur. Azt mondom, hogy értem, mert nem értem.

Valami negyven legiónárius, fapapucsban, bourgeronnal, nagy sebbel-lobbal állt a sikálásnak. Csurgott a szennyes lé a földelzezen.

Az adjutant, aki sajnálta a villogó fehér vászoncipőit, elhuzta a káplárt egy száraz sarokba, a hidra, ott iörmedt rá:

— Az ördög bujt baléd, Carabinier. — Hetedhépróbás csatáló vagy, sergentiá lépsz elő ma holnap, ki vigyázzon a gézenguzokra, ha te nem? . . .

Carabinier kellemetlenül babrált a le-

Ismét a szerb szerződés.

A képviselőház ülése.

Az egynapos bankvita után az idétlen bankprovizórium-javaslat lekerült a napirendről s ma ismét a szerb kereskedelmi szerződés vitája folyt. Közben pedig a feltűnően kis számban összegyűlt képviselők azon vitakoztak, hogy lesz-e holnap ülés, vagy nem!

Berzeviczy Albert néhány perccel fél 11 óra előtt nyitja meg az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Elnök bemutatja Jaross Károly udvardi képviselő mandátumát.

Kiadják az állandó igazoló bizottságnak. Következik a

szerb kereskedelmi szerződés

becikkelyezésének folytatólagos tárgyalása.

Jankovich Béla (munkapárti) tudományos atapon foglalkozik a drágaság kérdésével. A vízi utak megvalósítását sürgeti és rosszalja az őrlési forgalom megszüntetését. A husrágaság dolgában helyesli a földművelésügyi miniszter akcióját a legelők megjavítása érdekében. A mezőgazdaság intenzívitása őrlési mértékben tudja növelni a bevételeket. Nagy hiba, hogy a mi munkásaink túlnyomó része rosszul táplálkozik. Sürgeti a szeszdó főlemelését, a szeszmonopóliumot és a korcsmai jog szabályozását. A javaslatot elfogadják.

Sándor Pál sokkal sürgősebbnek tartotta, hogy a javaslatot elfogadják, mint azt, hogy az ő személyét ért támadásokra reflektáljon. Minthogy azonban a kereskedelmi köröket is támadták, erre felelnie kell.

Az Omge legutóbbi közgyűlésén gróf Károlyi Mihály és gróf Tisza István elhangzott beszédeire utal és idézi gróf Széchényi István műveit. Gróf Széchényi szelleme egészen más, s ha most élne, szétverne ebben a képviselőházban. (Zaj.)

Huszár Károly: Az antiszemita beszédeit mondaná el. (Zaj.)

Sándor Pál: Sokkal magyarabb Magyarországot csinálna. (Ez igaz!) Németországban minden nagyobb mágnás ipari és kereskedelmi vállalatokban vesz részt, s nem vesznek semmit arisztokratikus jelleműkből. Ott nem veszik ezt rossz néven.

Felkiáltások: Itt sem!

Sándor Pál: De nem csinálják! Sőt egyenesen lenézik a polgári foglalkozásokat.

Az előadói székéből gróf Rosenberg Gyula . . . (Nagy derűtség) olyan agrárius beszédet mondott, hogy elcsodálkozott rajta.

Megszokta, hogy a kitért hazafiak látogatják a legszorgalmasabban a templomokat, de Rosenberg minden rekordot felülmúlt s olyan beszédet mondott, amellyel Károlyi Mihályt is barátjával nyerte meg. Tapsolt neki az egész ellenzék.

Egy hang jobbról: Mi is!

Sándor Pál: Utal az előbbi szerb szerződésre, amelynek szintén Rosenberg volt az előadója. Akkor még úgy beszélt, hogy ne akadályozzuk meg túlmagas vámokkal a behozatalt.

Konstatálja, hogy a harcot az Omge kezdte s az Omge csak nem régen alakult meg, hogy a támadásokkal szemben a kereskedőket szervezze. Az Omge sohasem támadta a mezőgazdaságot s ezzel a vád ellen a leghatározottabban tiltakozik. Rámutat arra, hogy a boriörvény tönkretette a borkereskedelmet.

Huszár Károly: A külföldön nincsenek borhamisítók!

Sándor Pál: Azt kívánom, hogy minden borhamisítót, minden uzsorást fölakasszanak, azok mellé, akik a felekezeti viszályt szítják. (Zajos tetszés.)

Halier István: Beszéljen a választásokról!

Sándor Pál: A választásokat illetőleg szemrehányást érdelek az én pártomtól, de nem ellenzékétől! Az agráriusok folyton a hazafiatlanság vádját intézik ellenünk. Ez ellen már nem is védekezik, de tiltakozik az ellen, hogy ezt folyton hangoztassák. Ők sohasem mondják a nagybirtokosokról, hogy hazafiatlanok.

Gróf Károlyi Mihály: Hát ki beszélt fekete grófokról és a bőrkabátosokról? (Zaj.)

Sándor Pál: Sohasem mondták ezt a kereskedők.

Gróf Károlyi Mihály: Az ujságok is irták!

Sándor Pál csodálja, hogy most arról az oldalról hivatkoznak az ujságokra, a honnan mindig becsmérelték a sajtót. Szende Pál, akinek a Galilei-körben elmondott beszédéről van szó, olyan karakter, hogy lehetett volna képviselő, ha belép a munkapártba, de nem tette. (Nagy derűtség.)

Huszár Károly: Hát a karakter ezt nem engedi meg? (Folytonos derűtség és zaj.)

Sándor Pál beszél a titkos szerződésekről és azt mondja, hogy ez kijátszása a törvényhozásnak.

Darányi Ignác: Nagyon sok titkos szerződés volt, most is van. (Zaj.)

Sándor Pál: Ez ellen tiltakozni kell, akármilyen kormány csinálta is. Vád alá kell őket helyezni. Ha az én kormányom csinálta, ezt is vád alá kell helyezni. Kétszeresen súlyos ez, hogy a függetlenségi párt kormánya csinálta ezt, (Zaj.) A föld-nivelésügyi miniszterium egyenesen filialéja volt az Omgenek. (Zaj.) Talán a bank tekintetében is van valami titkos szerződés? (Zaj.) A kiegyezés megkötésekor ildomosságból hátráltak meg önök az osztrák előtt?

Kossuth Ferenc: Nem hátráltunk meg.

Fráter Loránt: Ha maghátráltak volna, ma is kormányon lennének. (Helyeslés.)

Sándor Pál: Az argentiniai husbehozatalról beszél és polemizál Mazóssy beszédével. Ha az árak tovább emelkednek, kötelessége a kormánynak újabb husbehozatalt megengedni.

Az ülés folyik.

Husinség.

Egy gazda embertől kaptuk az alábbi igen érdekes cikket.

A felesleges közvetítés pártfogói taktikát változtattak. Eddig a husrágaságról beszéltek, most husinségről.

Több ízben kimutattuk, hogy husrágaságról abban az értelemben, mint az a merkantilizták tették, beszélni nem lehet. Nem lehet a husrágaságról abban az értelemben beszélni, mintha az összes élelmicikkek közül pusztán a hus drágult volna meg indokolatlanul és nem lehet abban az értelemben sem beszélni, mintha a husrágulásnak az oka az agráriusok lennének.

Csak akarni kell látni és fogjuk, hogy az összes élelmi és háztartási cikkek drágultak és egyike-másika bizony nagyobb százalékban, mint a hus. Mert az összes élelmi és élvezeti cikkek részben államilag monopolizálva és kartellirozva vannak, részben oly magas fogyasztási adóval vannak sújtva, mely a fogyasztóknak, tígyelembé véve állami és társadalmi kötelezettségeiket, megnehezítik azok beszerzését.

— Ej, adjutant ur, engem gyűlölnék bár a legionáriusok, mert vasmarokkal uralkodom fölöttük, de tudja, hogy a Suez-csatornán mindig akad szökevény . . . Ha senki, Kékharisnya, a ki az eszkuádban van alattam, százat egy ellen: kereket old.

— Ne légy bárgyul! A mikor megindul a Királykisasszony, le fogod csukni a te Kékharisnyádat. Pont.

2.

A Quai des Nations-ról egy pattogó máchiche röpke foszlányai szállódtak a Királykisasszony után. Bábájosan, szinte zenélve, sőt a keleti holdvilág. A délszaki Földközi-tenger hullámai ábrándosan csobognak a domboru kétküriősök, a rozoga, arab vitorláshajók és a még ütősebb, kopottabb halászbárkák bordáin. A Királykisasszony, az orrán a tengeristennel és egy piros meg egy violaszín lámpással, zúgva szi a langyos sós vizet. A Lesseps-szobor előtt az őrszemek csodálkozva állapodnak meg egy szempillantásig, aztán a másik váluokra zökkennek a Lebelt és némán folytatják sétájukat a tündéri holdvilág sugarainál. Ütemre kong az őrszemek lépése.

Mélyen lent, a podgyász, a kötegek és a ládák közt, a szénraktár tőszomszédságában guggol Kékharisnya. A hőség kiállhatatlan erővel üledik le a mellére és azzal fenyegeti, hogy megfojja. A Kékharisnya czellája oly szűk, hogy ki se lehet egyenesedni benne. A lábai alatt reszketve iramlík a hajócsavar őrlött forgásának pöfögő, szuszogó táviratozása. Zokog a Kékharisnya és a fejét és az

ökleit véresre zuzza dühös döngéssel a rekesztékeken . . . De hallga, csak hallga! . . .

Carabinier káplár szava krárog odakint:

— Adjutant ur, megful a cellában a semmiházi . . .

Kékharisnya visszafojtja a lélekzetét. Teremtő Isten! Talán kieresztik? Akkor megszökik . . . Nincs oly varázshatalom, a mely megakadályozza, hogy a csatorna fodrai közé vesse magát . . .

Az adjutant és a káplár, a kik ellenőrzési körutjokon jutottak a rekesztésese cella elé, hevenyészett kupaktanácsot tartanak. Carabinier, a ki a szive egyik elrejtett zugolyában repesve örvendezve, ha Kékharisnyának sikerül, a mit franciául így neveznek: „partir en bombe”, ravasz megjegyzést ejt el:

— Nautille kapitány mondta, hogy az őrszem maga szökik meg legnehezebben a Suez-csatornán, mert hiszen ott mozog folyvást a többi őrszem előtt . . .

Az adjutant lépemegy. Aikalmassint van egy szikra lélektani igazság a dologban. Kunz, Kunz! Mi a lélektani igazság a Suez-csatorna sima tükréhez mérve?

3.

Kékharisnya színlelt közönnyel csatolta föl, az üres patrónáskákat. Hanem csillogott a szeme, és a mikor a káliumkék gyapjuövet a derekára csavarta, — rajta kék volt sok minden, — remegve tapogatta meg a pénzt az inge alatt. Azzal föltűzte a bajonétot és mire kettőt számolt, fönt volt a parancsnok hidon, a hova sebes léptekkel kísérté az őrszárat.

— Eredj a pokolba! — javasolta jóakarólag és kétértelműen Carabinier, aztán tovább marsolt legionáriusaival a Királykisasszony tatjára.

Ketten maradtak őrszemek a hidon. Lélek se kívülük. A parancsnok a tisztekkel écartét játszott a kicsiny szalonban. A kormányos elég távol bajlódott a kormánykerékkel és sóvárogva várta a révkapitányt, aki az első oázis mellett száll a gőzösökre, amelyek a csatornán usznak.

— Sakkergodierdom, ugorjunk a tengerbe, pajtás! — szólt meg hirtelen Kékharisnya társa a vártán. És vigyorgott hozzá. Filieux volt, akinek csupa feketére tetoválták a képét Saidában.

Foszforos fény gyullad ki erre Kékharisnya pupilláiban.

— Magam is azt tartom, — suttogja rekedten. Lásd, ha megszökünk, új életet kezdünk. Megszabadulunk a retenegetes regula alól. Nem gyötör többet az őrmester. Nem küldhet többet a francia köztársaság kavicsot zuzni az égő sivatagba . . .

Megölelte a belgát, és fuldokolva sugta a fülébe:

— Te, Filieux, esküszöm az anyám sírjára, esküszöm arra a hálára és szeretetre, a melyet a particuliérem iránt érzek, aki jámbor lélek, a kék harisnyákat köti számomra, hogy talpig ember, igaz, becsületes, dolgozó ember leszek, csak érjek angol partot! Lásd, jobbra Afrika, balra Ázsia. Egy-egy köhajtásra . . .

A Kékharisnya minden porcikája re-

Elfogulatlan gondolkodás és látás mellett azt is be kell látnunk, hogy a husdrágaságnak az okai, a közvetítés, az állam és a városok. A közvetítés, mert tulteng. Makó városa fényesen rácsófolta a husközvetítés uzsorázóüzemeire. Hatósági mérszártszékét állított fel és a marhahus ára kgként 1.50 koronáról 1.20-ra és a borjúhús ára 2.40 K-ról 1.50-re szállott le. Oka az állam, mely a fogyasztási adó és a különböző közlekedési tarifákkal a nép élelmiszerét drágítja meg. Oka a drágaságnak a városok is, melyek, irtóháborút indítanak a gazdák ellen és emellett vám, vásártéri és vágási illetékek címen megsarcollják a fogyasztókat.

Mindezek kézenfekvő dolgok. Taktikát kellett tehát változtatni, hogy álláspontjuk, mely a Balkán-Államok élőállat behozatalát sürgeti, érvényesüljön.

Azt mondják most már, hogy nemcsak husdrágaság, hanem husinség is van. Magyarország mezőgazdasága nem képes az ország husszükségletét ellátni. Hát ha ez így lenne, baj lenne. Csak hogy ez az állítás mérőben légből kapott. Hisz, hogy többet ne mondjunk, ha husinség lenne, nem lenne hus fogyasztás sem. Már pedig statisztikailag bizonyított dolog, hogy a fejenkénti húst fogyasztás Budapestén kitesz 67.4 kg-ot. Legkisebb volt a hús fogyasztás 1905. és 1906-ban, már pedig akkor még vígan hozták be szerb vágószőveget. Nem áll tehát, hogy a szerb határ megnyitása növelné a hús fogyasztást. Csak azt eredményezné, hogy mi magyarok rosszabb minőségű húst ennénk és hogy lanyha állategészségügyi ellenőrzés mellett megfertőznék a magyar állatállományt. A fejenkénti marhahús fogyasztáshoz hozzászámítva a sertés, bármiféle és vad fogyasztást, a lehető legnagyobb jóakarattal sem mondhatjuk, hogy husinséggel küzdünk.

A husinséget megcáfolják az állatforgalmi adatok is. Rubinek, a G. E. O. Sz. nagygyűlésén kimutatta, hogy ugy az 1909. évi szarvasmarha kivitele a legnagyobb volt azóta, hogy a németországi magas agráriák elletteltek és a szerb határt lezártuk. Már pedig egy országban, mely 100-150 ezer szarvasmarhát tud kivinni a vámterületről, nem lehet husinségről beszélni. Mert ahol nincs, onnant a kivitelre nem telik. Hozzá vehetjük még bizonyítéknak a bérmiféle és tojás kivitel folyton emelkedő arányait.

Ne keressük a husdrágaság és husinség okát ott, ahol az nincs. Keressük elsősorban

megett. Csak hogy a rajongó lelkesedés, amely kitért a hangjából, Filieuxra nem ragadt rá.

— Hej, de ha a kormánylapáthoz csapdunk, — szabódott, — véres tömegek válnak belőlünk, mint annyi más legionáriusból, akik menekülni próbáltak... Tudod, én csak vicceltem...

Kékharsnya felkapta a fejét, a hogy szuronyos rohamok alatt szokta. A vérbe vesző szemek még látták, hogy a pályolat holdfény rajnyagya a Filieux sötét arcán, hogy föltűnik az oázis, amelyből imbolygó tevék baktattak a vasuti sínek felé, hogy a révkapitány propellere mérgesen töfögvé köt el a partól: akkor a szuronyos puskát a vízbe dobja, átnyalábolja a belgát és a magas hidról, a belgával együtt, skit magával ránt, a Suez hajzáta zuhan. Elereszti a belgát s célyes tempókkal uszik a tevék irányába.

A Királykisasszonyon feneketlen zavar támad.

— A la garde! — üvöltik az őrszemek. Tűzelné a csatornán nem szabad. Kunz adjutant tehetetlenül rázza az ökleit. Kékharsnya után, aki most ér partot. Afrikában van ugyan, de brit területen. Ez egyszer angol tevék támulnak rá...

És Filieux? A Királykisasszony és a propeller sötét köré kerül. Kétségbeesve bepogótt. Egy pillanat. A kegyetlen, dupla csavar elkapta a nyomorultat, amire vörberez, sötét foltok a csatorna ezüst-tükrét. Megjövendölte.

a közvetítés tuitengésében, mely a hus árát 60 százalékkal emelte, amikor a szarvasmarha ára csak 30 százalékkal emelkedett. A leggyanusabb népelem az élelmiszerkereskedelem útján keresi boldogulását.

Legyünk tehát igazságosak. Ha a bajt orvosolni akarjuk, akkor nem rakhatunk terhet a mezőgazdaságra, mely az ország első termelője és legnagyobb fogyasztója, sem az iparra, melyet fejlődésében támogatnunk kell, hanem igenis az inproduktív közvetítésre, mely mindenben felesleges, tehát káros.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál külön hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipózi Salvator-források, vállalat, Budapest, Rudolf rakp. 8.

Az első árvaház.

— A szív arra való, hogy összetörjék — teremtő Isten! milyen kegyetlen formula! de a ki mondta élesen látó s mult időkhöz néző sasszemével észre vette, hogy itt, e sáros földgolyóbison a fonségesen nagy tettek mögött, mindig összetört sziveket talált.

Ime egy példa reá! Sárgult papíronon öreg betűk beszéljete:

Volt egyszer a földi boldogságnak töllele nem irható szép kis szigete, volt egyszer egy nagyon boldog család; apa, anya, gyermek. Kevesen voltak, kis helyen elfértek, csak a szerelem volt közöttük tengernél mélyebb, sziklánál erősebb és tisztább, mint a rózsaszirmán támadt harmatcsöpp ragyogása.

A férfi megtanította a feleségét, ezután együtt tanították a gyermeket: hogy végtelenségnek láncszemei, legyen hát a láncszem tiszta, ragyogó, legyen példányképe igaz boldogságnak, tünécszerű mesének, földi mennyországának.

De egyszer dörgött, vilámlott, megindult a föld, összeomlott világ: a boldogság világa. A láncszem szakadt, két öreg ember huszorhat évnek minden örömét, az életük legdrágább drágaságát bele fektette a hideg koporsóba.

Apából, anyától a két élőlényből kísértet támadt, didergő porszórókban megfagyott a lélek. Csodálkozva kérdezték: hogyan lehet? hogy a világ tovább forog? vagy legalább ők, mért forognak vele? virág miért virít? az ég azukéjé mire való? miért van madár csattogás? miért nem öllözik gyászba az egész világ?

Az egész világ? Hiszen eddig bele sem néztek, míg boldogok voltak nem láttak semmit maguk körül!

Nos tehát: hadd szaggassa a szívüket a fájdalom, elkeseredett dacossággal akartak látni sok! nagyon sok boldog szülő!

És látták a földön nagyon sok szomorúságot: látták olyanokat akiknek volt gyermekök, de beteg nyomorék. Azután látták olyan gyermeket, aki szegény szüleitől megszerte ury világban — gögös butaságban — élt mint idegen. Majd észrevették az életnek a legnagyobb kálváriáját: látták szülőket akiknek élt a gyermekök, de meg volt halva, mert élt feneketlen mocsár hullámai között!

Mikor pedig láttak elhagyott, didergő éhes gyermekeket, kidobott, nyomorgó szegény árvát. Látták szemökben a megfagyott könnyet, fekete felhőnél szomorubb szomorúságot: akkor kővé vált szivök olvadni kezdett, s drága gyöngyökre, gyönyörű tettek szíjjei szakadt. Lett belőle részvét, mászon könyörülő nagy szeretet és vagyunkból megteremtették a szeretet napján, Karácsony estélyén megnyitották az első árvaházat!

Vida Ilona.

Hamispénzt gyártó munkások.

Titokzatos munka az erdőn.

Egy szatmármegyei községben több oláh ember a pénzhamisításra adta a fejét. A nagyfokú kulturátlanság és az élet iránti érzéketlenség bizonyítéka az a néhány darab hamis egykoronás, amelyet beküldöttek a csendőrök, mert ezek a hamis pénzek oly primitív készítmények, hogy azt nemcsak a felnőt, hanem a gyermek is megtudja különböztetni az igazi pénztől.

Mégis ilyen kezdetleges hamispénz-zekkel akartak operálni Márk Nyisztor és társai.

Egyszerű famunkások a pénzhamisítók. Az erdőben dolgoztak Márk Nyisztor és több munkástársa, amikor a nyomor ellen akartak védekezni ezek az egyszerű emberek s elhatározták, hogy pénzt fognak hamisítani.

Igy aztán be is rendezkedtek az erdőben levő viskójukban a pénzhamisításra. Amikor kikapták szombaton a fizetésüket, gipszet vásároltak s a jó koronások után készítették negatív lenyomatokat, amely aztán a pénzhamisításra szolgált.

A rossz hamisítványokat forgalomba hozták Márk Nyisztor, Jancsi Imre, Szlovenszky János és Gicz Gligor. A diszes társaság több tagja már hasonló üzelmekért büntetve volt, mégsem okultak, hanem folytatták a dolgaikat.

A falvakban, ahol lehetett, a tudatlan embereket becsapták a hamispénzzel.

Mintegy 2-300 korona értékű hamis egykoronás és forintos érmekeket hoztak forgalomba korcsmákban és a piacokon. A csendőrség végre lefűlelte őket s az elkobzott hamispénzekkel együtt beszállította őket a debreceni kir. ügyészség fogházába.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Ezeregy éjszaka tündérrege Gyermek előadás délután 3 órakor. Vasárnap délután János vitéz daljáték. Este Aranyvirág operett. Új betanulással. Hétfőn délután Svihákok operett. Este Peleskei nótárius énekes bohózat. Új rendezésben.

* **Ezeregyéjszaka.** A színház karácsonyi mesejátéka. Mint minden évben úgy az idén is karácsony előtt gondoskodik Zilahy igazgató arról, hogy a gyermekeknek is juttasson valami kedves, gyönyörködtető ajándékot az ünnepekre. Szép szines tarka-barka mesejátékot mutat be szombaton délután sok táncos, zenével, még több látványlakkal és kacagni valókkal. A darabban azok a jeles személyek működnek közre, akik különben komoly művekben szoktak játszani, de emellett nagyszerűen értik, hogyan kell a gyermekek nyelvén beszélni. Vezet a két komikus Ligeti és Nador, akiknek pusztá megjelenése is megkacagtatja az apróságokat. Azonkívül a Perzel nővérek tündértánc és a kis Irmái Magduska a kis csodaprimadonna egy bájos táncukpléval gyönyörködteti a gyermekeket. Az előadás kezdete 3 órakor és mérsékelt helyárrakkal tartatik meg.

MŰVÉSZET.

Budapesti festőművész Debrecenben. Diszkai Sándor fiatal festőművész, aki főleg a fényképészeti festészetben örvend jó hírnévnek és a fővárosban Streliszky Sándor, Erdélyi, Kossak József udvari és kamarai fényképészeknek műtermében dolgozott, a mai napon Letzter József udvari fényképész, a festészeti osztály vezetőjévé szerződött. A fiatal festőművész az olajfestészetben aquarell és pastell festészetben egyaránt jártassággal bír és a fővárosi műtermek katalógusában számos oly festmény van kiállítva, amelyek az ő művészetének hirdetői. Az országos rendezte jó hírnévnek örvendő Letzter műterem mindenestire egy kiváló erővel szaporodott és a fiatal festőművészeknek is sok alkalma nyílik az elsőrangú műteremben művészetének fejlesztésére. Letzter József műtermében a mai naptól kezdve természet utáni festmények is készülnek minden kivételben, így eredeti olajfestmények is.

A rendőrség államosítása.

A törvénytervezet.

A rendőrtisztek országos egyesülete tartotta Budapesten rendes közgyűlést, amelynek az adott jelentőséget, hogy a miniszter megbízásából Miskolczy László budapesti rendőrkapitány elkészítette a rendőrség államosítására vonatkozó törvénytervezetet és azt a folyó ügyek után a közgyűlésnek előadta.

A tervezet első szakasza mondja ki az általános fontos szabályt, hogy a polgárok személy- és vagyonbiztonsága felett való örökös állam feladatát képez.

Megállapítja a tervezet a rendőri hatáskört. A jogvédelmi hatáskör fejezetében sorolja fel a rendőrség legfőbb teendőit, hosszasan, részletesen már amennyire ezt a sokoldalú tevékenységet felsorolni lehet. Itt szünteti meg a tervezet a külön határszéli kapitányságokat és ezt az egész szervezetet beleoltja az általános rendőri szervezetbe. Budapestre részben még különleges helyzetet javasol a tervezet, amit azzal indokol, hogy mint az ország fő- és székvárosa sok tekintetben más elbírálás alá esik, mint az ország többi városai.

A rendőrség fegyelmi hatósága nem a tulajdonképpeni közigazgatás embereiből fog kikerülni, hanem a rendőrkerületi parancsnokságok és a belügyminiszter lesznek a fegyelmi fórumok, ami a rendőrség függetlenítésének egyik legfőbb biztosítéka.

A rendőrségi szervezet állana: belügyminiszter, kinek, illetve a rendőrségi osztálynak a rendőrkerületi parancsnokok lennének alárendelve. A kerületi parancsnokok mellett a rendőrfőkapitányokkal lennének egy rangban. Ezután következnek a rendőrkapitányok, fogalmazók, segédfogalmazók és gyakornokok.

A kerületi parancsnokságok után a rendőrkapitányi székhelyek következnek és pedig a törvényhatósági joggal felruházott városok és a rendezett tanácsú városok. Ugyancsak külön kapitányságok lennének a mostani budapesti kerületi kapitányságok. Más városok azonban csak egy kapitányságot alkotnak.

A kerületi parancsnokságok székhelyeit

a javaslat nem állapítja meg, hanem ezt úgy látszik külön miniszteri rendeletnek tartja fen.

A kerületi parancsnok és rendőrtanácsos, valamint a főkapitányokat a belügyminiszter előterjesztésére a király, a többi rendőrtisztviselőt a belügyminiszter nevezné ki.

Az államrendőrség hatásköre tehát a városokra terjedne ki, míg a községek és puszták rendőri ellátása a csendőrség kezében maradna. Kimondja azonban a javaslat, hogy amennyiben közbiztonsági vagy más lényeges okok szükségessé tennék a környékbeli községek is a kapitányi hatáskör alá vonhatók.

Eddig a hatvan néhány szakaszból álló javaslat, melyhez lelkiismeretes indokolást fűzött a szerző. A minta nagybárá a külföldi államrendőrsége.

A rendőrtiszt kvalifikációt nem emeli fel, államtudományi vagy jogtudományi állami vizsga jövőre is elegendő lesz. A fejezetről akként gondoskodik, hogy ahhoz a városok járuljanak hozzá, továbbá ide csatoltassék a nyilvános mulatságok stb., engedélydíja és a kihágási bírságok egyrésze.

Az országos rendőrtiszt egyesület választmánya három hónap alatt fogja ezt a javaslatot letárgyalni és a miniszter elé terjeszteni.

A debreceni jogászok egylete.

Jogászértekezlet a városházán.

A debreceni jogászok tegnap délután értekezletre gyűltek össze a városháza közgyűlési termében. Az értekezlet célja a debreceni jogászegylet megalakítása volt.

A budapesti országos jogászegylet képviselőiben mint vendégek megjelentek az értekezleten dr. Nagy Dezső alelnök és dr. Lengyel Aurél titkár.

Dr. Márk Endre, a debreceni ügyvédi kamara elnöke nyitotta meg az értekezletet és ajánlatára az értekezlet elnökéül Domahidy Elemér főispán és jegyzőjeül dr. Harmath Emil választották meg.

Domahidy Elemér elnöki megnyitó beszéde után dr. Nagy Dezső ismertette a megalakítandó jogászegylet célját. Kizárólag tudományos célú egyesület lenne ez, nem kaszinó jellegű. Budapesten 30 év előtt alakult meg a jogászegylet és ezidő alatt a jogtudomány fejlesztése terén igen szép eredményeket ért el. Ennek a nagy országos egyletnek kiegészítő szerveit vélik megoldhatni a vidéken létesítendő jogászegyletekkel.

Dr. Márk Endre ismertette a debreceni jogászok korábbi egyleteinek történetét. Ajánlja a jogász-egylet megalakítását, amihez a jelenlevők egyhangulag hozzájárulnak.

Az elnök ajánlatára választottak egy négytagú vezetőbizottságot, mely az előkészítő munkálatok élén áll.

A bizottság tagjai lettek: Dr. Porubszky Jenő, dr. Kulinyi Imre, dr. Lestyán Adorján és dr. Márk Endre. Jegyzők: Kölcsey Sándor és dr. Harmath Emil.

Választott az értekezlet ezenkívül egy tiztagú előkészítő-bizottságot, melynek feladatává tette, hogy 30 napon belül az alakuló közgyűlést hívja egybe és az egylet előmunkálatait készítse el.

Költözködés miatt

cipő, kalap
rendkívül olcsón kapható

GLÜCK EDE

czipőáruházában
a Barakban.

A mester.

A budapesti Nemzeti Színház december 27-én ünnepi Ujházi Ede 40 éves születésnapjára. Ez alkalomból közöljük a mester legutóbbi eseteit.

Ujházi a nyár beköszöntésével egy rettenetes kopott, viseltes nyári kalapban jelent meg rendes társasága körében.

— Mester, — szörnyűkődött egy tisztelője — hogy járhat egy ilyen kopott kalapban? Ujházi Edéhez talán mégis illik ilyen zsiros, régi kalap?

— Marha, — felelte a mester — te ezt nem érted! A világ az én számomra két részre oszlik: Magyarországra, meg a külföldre. Magyarországon engem mindenki ismer, hát nem árt a tekintélyemnek ez a rongyos kalap, külföldön meg a kutya sem ismer, hát ott meg pláne nem árt, ha rongyos kalapban járok...

Egy sok súlyos bukást átéli szerző ragyogó arccal kereste fel Ujházi Edét.

— Mester, most irtam meg a „chef d'oeuvre“-emet Öné a főszerep. Ragyogó mű! Feleségül vettem a muzsámát!

— Na, látja, ez aztán férfias, becsületes eljárás! Ez már jellemes dolog!

— Hogy-hogy? Hogy érti ezt?

— Hát csak úgy, hogy miután már előbb megbecsületlenül vette a muzsát: férfias dolog, hogy most végre feleségül is veszi!

Ujházi egyszer a budapesti Hangli-kioszkban az új főpincért találta lemarházni, mivel komiszul szelelő szivart kapott tőle. A pincér nagy smokk volt és bepörölte becsületlenségért. Méltó partnerre akadt a fiskálisában, aki Polányi járásbíró előtt így végezte a vádbeszédjét:

— Beigazoltatott és a vádlott által sem tagadtatik, hogy az általam képviselt panaszost marháznak nevezte. Kérem ezért szigorú megbüntetését. A büntetés kiszabásánál szeretem súlyosító körülményt képeznek a jelenlegi magas husárok. Esetleges pénzbüntetésnél kérem erre való tekintettel a büntetés összegének minél nagyobb fölemelését.

— Diszmarha! — dörögte Ujházi, a bíró pedig leintette az ügyvédet.

— Rossz vicceket csinál. De ha már humor nál vannak az urak, talán békésen is lehet intézni a dolgot.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi“ címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

— Hát jó, megbocsátok! — mondta a főpincér.

— Köszönöm alásan, — szólott Ujház — de most még egy jogi kérdést bátorkodnék föltenni. Kérem, bíró ur, azt se szabad mondanom a főpincér urnak, hogy ő k ö r ?

— Bizony nem. Ez csak becsületsértés. De egy ökörnek mondhatom, hogy fő p i n c é r u r ?

— Azt már teheti ?

A mester gyorsan a panaszoshoz fordul.

— No hát jó napot — fő p i n c é r u r .

UJDONSÁGOK

Karácsonyi ajándék a „Debreczen“ előfizetőinknek.

Lapunk kiadója előfizetőinknek egy értékes könyvet ad karácsonyi ajándékkul. A csinos kiállítású könyv egy kötet kitűnő elbeszélést foglal magában, melyet nemcsak azok a régi előfizetők kapják, akik előfizetési díjaikat már kifizették, hanem minden új előfizető is, aki a lapot megrendeit és legalább egy negyedévi díjat előre kifizet.

Előfizetési díjjal hátralékban levő t. olvasóinkat pedig felkérjük, hogy hátralékaikat december hó 23 áig rendezni sziveskedjenek, hogy a karácsonyi ajándékot ők is megkaphassák.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek a lapot ujévig ingyen küldjük.

— **Vasárnapi istentiszteletik.** E hó 25-én prédikálni fognak a következők: a Nagytemplomban Nt. Szele György lelkész, ágendázik tiszt. Szele Miklós vallásánár; a Kistemplomban Nt. János Zoltán lelkész, ágendázik Nt. Dicsőfi József lelkész; a Kossuth-u. templomban Nt. Uray Sándor lelkész, ágendázik tiszt. Oláh István s. lelkész; az Ispótyai-templomban Nt. K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik tiszt. Boór Károly s. lelkész. A városi szegényházban predikál és urvacsorát oszt Nt. Hajdu Zsigmond püspöki titkár. A Csapókeri imaházban Nt. Kovács János lelkész. A Homokkeri imaházban tiszt. Bereczky József főisk. sénior.

Az ágostai hitv. evang. templomban: Vasárnap, karácsony első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, utána ugyanó oszt. urvacsorát. D. u. 3 órakor Nikodemusz Károly segédlelkész predikál. Hétfőn d. e. 10 órakor Oláh Károly hitjelölt predikál, istentisztelet végeztével Materny Lajos főesperes oszt. urvacsorát. D. u. 3 órakor ima.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délután 4 órakor tartották a városnál a hitelesítő közgyűlést, amelyen a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét fogják a szokásos formák között hitelesíteni.

— **Adomány a szegényeknek.** Forrai Ernő földbirtokos ma 1000 koronát juttatott Kovács József polgármesterhez, hogy azt karácsonyra a szegények között valláskülönbség nélkül kiosztassa. A polgármester a rendőrséghez 600 koronát küldött át, melyet ma, szombaton reggel fognak a szegénysorsu és érdemes emberek között a bűnügyi-osztály régi helyiségében, Szent-Anna-utca 12. szám alatt kiosztani. A szegények, illetve a segélyre szorultak holnap reggel jelenkezzenek.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** Az országos tani ói árv házban holnap délután 3 órakor karácsonyfa-ünnepély lesz, melyre az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja az árvaház igazgatója.

— **Az ünnepi szünet.** Lázás munka folyik napok óta Debreczen összes hivatalaiban. Mindenki elakarja végezni a dolgát az ünnepek előtt. Holnap a városházán és a többi hivatalokban délig lesz munka, aztán ünnep utáni szünetel a hivataloskodás. A debreceni tanintézetekben már megkezdődött a szünet. A diákság nagy része ma elutazott a városból édes pihenőre a szülői házhoz.

— **Öreg honvédek gyűlése.** Tegnap délelőtt a debreceni 48 as honvédek gyűlést tartottak a városházán. Az öreg harcosok ugyancsak hangosak voltak s megtárgyalták minden ügyes-bajos dolgaikat. A honvédegyet tagjai megválasztották tiszteletbeli elnökül K. Tóth Mihály dr kulturtanácsnokot, akihez küldöttséget menesztettek, hogy a tisztség elfogadására felkérjék. Az elnöki állásról Kapros Gábor, a pénztárosi állásról Kapros Sándor lemondtak. Helyettük megválasztották elnökül Nagy József, pénztárosul Bátor Gábor. A havi segélyül kapott 10 koronáról a honvéd özvegyek javára lemondtak: Kapros Gábor, Horvát Pál és Papp József. A pénztár átvételére kiküldeték: Horvát Pál, Olányi Antal és Szűcs Bálint, akik a felügyelő-bizottsági tagságra újból megválasztották. A gyűlés jegyzője dr Tatay Zoltán volt.

— **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában jelzett Chanuka-ünnepélyt, — mint illetékes helyről értesülünk — nem, amint az a meghívó téves szövegezéséből következtethető — az izr. hitközség, hanem az „Eletforrás“ ifjusági egyesület rendezti. A hitközség csupán a termet engedte át nevezett egyesületnek.

— **A lelene halála.** A debreceni állami gyermekmenhelyen ápolták egy ideig Gyepsi Ferenc 19 hónapos csecsemőt. — Mint szokás, a menhely kiadta az apróságot dajkaságba. Gyepsi Ferenc Püspökladányba került egy asszonyhoz, aki gondozta a kis gyermeket. Hónapokon át nem is volt baja a csecsemővel. Tegnap váratlanul érte halálos katasztrófa a kis fiút. Mikor a nevelő anyja lefektette tegnap este, alig egy óra múlva halott volt. Az orvosai szempontból érdekes esetről jelentés érkezett a kir. ügyészséghez, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Jubileum.** Gottlieb Emil Áron Miksa cég főkönyvelője tegnap tartotta meg 25 éves szolgálatának jubileumát. A derék tisztviselőt ez alkalomból számosan üdvözölték és különösen a cég részéről elismerő kitüntetésben volt része.

— **Különös levelezőlapok.** Ujabbban olyan levelezőlapok kerültek forgalomba, melyeknek hátoldala Pozsony látképe mellett 1'60 filléres magyar frankójegyeknek utánzatával vannak díszítve. Ilyen s ehhez hasonló utánzatok, akár kicsinyítettek, akár nem: az 1897. XXXVII. t.-c. 2. § ában kimondott tilalom alá esnek, tekintet nélkül arra, hogy azok megtevesztésre alkalmasak-e, vagy sem. Ennél fogva az efféle levelezőlapokat s általában a belföldi postai értékjegyeknek nem bérmentesítési célra készült utánzatait, illetve az ezekkel ellátott postai küldeményeket a postahivatalok továbbítani és kézbesíteni nem fogják, hanem a belföldön feladottakat a felvételnél visszautasítani fogják; ha pedig a feladás gyűjtőszekrény utján történt és amennyiben a feladó ismeretes, visszakézbesítetnek, ellenkező esetben pedig térítik el kezeltetnek.

— **Elvesztett pénz.** Fánics András bolti-szolga tegnap délelőtt a Varga utca 34. sz. ház előtt egy kék borítékban elvesztett 100 koronát. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a pénzt a rendőrségnél tegye letébe.

— **Leesett a létráról.** Kovács Jenő 14 éves rapszamos fia tegnap délután a Csige-kert utca 2. számú ház előtt leesett egy létráról és eltört a ballába. A mentők a kórházba szállították.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Balázs Erzsébet r. kath. 3 hónapos, Oláh Éva ref. 38 éves, Szabó Zsuzsanna ref. 72 éves, Baum Elekka r. kath. 35 éves, Bucskó János r. kath. 11 hónapos, Schmidt Agostonné Moosbrugyer Mária r. kath. 63 éves.

— **Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint sikerült Royal szállodám részére a világhírű PILSENI SÖR kizárólagos kimérését Debreczen városára megszerezni és karácsony első napjától kezdve összes helyiségekben PILSENI SÖR kapható, amelyet a legtisztábban kezelve és mindig frissen csapolva fogok kiszolgálni, ugy szintén óriási választéku villás reggelik kaphatók. Kérve a nagyjérdemű közönség szives pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel: Hauer Bertalan, a Royal szálloda tulajdonos.**

— **Modern könyvtár.** A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő „Modern Könyvtár“, irodalmi, művészeti és tudományos gyűjteményes könyvtárnak, amely valóban kulturális hivatást teljesít a mi irodalmunkban, immár harmadik sorozata, és ezzel most már tíz füzetet jelent meg. (Kiadó Politzer Zsigmond és Fia.) A legújabb sorozat négy füzetből áll, melyek mind elsőrangú irodalmi és tudományos művek. A füzetek a következők: 1. Náday Pál: Bágyadt mosolygás. (Tárcák.) 2. Szini Gyula: Vándortáska. (Úti élmények.) 3. Henri Bergson: Bevezetés a metafizikába. Fogarasi Béla fordítása. 4. Peterdi Andor: A Sátor alatt (Magyar Költők II.) (Lírai ciklusok.) Az első füzet igen érdekes, szép és művészi tárcákat hoz a fiatal írógeneráció egyik legizmosabb tehetségű tagjától, Náday Páltól. A második füzet Szini Gyulától, a kiváló írótól, a Könyvtár főmunkatársától való. Címe: Vándortáska. Ez a füzet irodalmi esemény, épenugy, mint Szini első füzet, a Könyvtár multkori sorozatában megjelent: „Stúdiumok“. Szini e könyvében gazdag és színes uti élményeit írja meg ugyanazon az elragadó, finom és lírai nyelven, amely őt novellairodalmunk legelső művészei közé emeli. A harmadik füzet nagyszerű tudományos szenzáció. Ezt a füzetet régóta várják már Magyarországon mindazok, akik némi figyelemmel kísérik a filozófia óriási haladást korunkban.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetését a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

Ma és minden nap tamburica női zenekar a Simonfi-utcai „REMÉNY“ kávéházban. Tisztelettel Weisz Márkus, kávé.

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy Kossuth és Batthyány-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat“ cím alatti fióküzletemet fiam új. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth- és Batthyány-u. sarok, a színházzal szembe

Karácsonyi vásár!

A legszebb és legizlésebb **arany és ezüst tárgyak, Brilliant és gyémánt ékszerek.** Férfi és női **arany és ezüst zsebórák, lánczok** stb. **nagyválasztékban.**

A legmegbízhatóbb és legolcsóbban beszerezhetők jó hírnevű

Kostya János

ékszerész
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1.
ref. Kistemplom mellett.

TÁVIRATOK.**Kulturharc Spanyolországban****Obstrukció a kolostorok bezárása miatt.**

A spanyolországi papok szorongva várják a kamarában folyó harcok kimenetelét. Canalejas miniszterelnök tudvalevően szilárdan ragaszkodik a kolostorok bezárására vonatkozó törvényjavaslatához. Véget akar vetni valahára a papi uralomnak, mely századok óta nyomorítja és sanyargatja az országot és a tönk szélére vitte. Ellenben a reakcionáriusok, különösen pedig a karlisták, akik csakis a papoktól várják az üdvösséget, szélső ellentállást fejtenek ki az egyházeellenes javaslat ellen. Canalejas erre elhatározta, hogy permanens ülést tartat a kamarában és addig nem rekeszteti be az ülést, amíg az obstrukciót le nem veri. Az erre vonatkozó távirat így szól:

Madrid, december 23. A kamara tegnap este a klostrok bezárására vonatkozó törvényjavaslatot ismét tárgyalásba vette. Tekintettel a karlisták obstrukciójára elhatározták, hogy a törvényjavaslat elfogadásáig az ülés nem szakítják meg. Az ellenzék számos módosító javaslatot nyújtott be, amelyeket részletesen megindokol, de amelyeket a többség elvetett. Az ülés egész éjjelen át tartott.

A chicágói tűzvész.

Chicagó, december 23. A legutóbbi jelentések szerint a Mauric et Comp. húsgyár égésénél 29 tűzoltó életét veszítette, köztük a tűzoltóság vezetője és két segédje is. A kárt egy és egynegyed millió dollárra becsülik. Két raktárház a huskészetekkel együtt, a fagyház és a telep több más épülete a tűznek áldozatul estek.

A választójogért.

Budapest, december 23. Ujvidéken a megzavart népgyűlésre válaszképpen a szociáldemokrata párt karácsony vasárnapján az általános választójogért a Liga keretében nagy népgyűlést fog tartani, amelyre Kondor Bernát utazik le. Ujvidéken igen nagy előkészületeket tesznek a népgyűlésre, hír szerint katonaságot is összpontosítani fognak.

KÖZGAZDASÁG.

Az Ipari és Kereskedelmi Országos Szövetsége tegnap Geiléri Mór társelnök elnöklésével választmányi ülést tartott. Az elnöki közlések és titkári jelentés tudomásul vétele után a választmány Kraszófi János, Hajnóczky Béla, Sugár Ignác, Hubay Károly, Cserna Lajos, Bozsó János, Sziklay Zsigmond és Pohl Károly hozzászólása után elhatározta, hogy az ipar- és kereskedelmi adóigazgatási célú igénybevétele dolgában újból behatóan megokolt fölterjesztést intéz a kormányhoz és azt fogja kérni, hogy úgy mint Ausztriában, nálunk is csak egyes külön megnevezett iparosokra nézve joga van a pénzügyig. nak adatot venni. Pálffy Dániel társelnök szóvá tette az Országos Munkásbiztosító Pénztárban uralkodó viszonyokat és a munkásbiztosítás terén több oldalról fölhangzott bajokat. A kérdéshez hozzászóltak Melkó Bertalan, Kujniss Gyula, Pálffy Dániel, Sziklay Zsigmond, Bálint Menyhért, Hubay Károly és Hajnóczky Béla. Az ülés elhatározta, hogy a kérdés tanulmányozására és a munkásbiztosítási novella miniszteri előkészítésének szemmel tartására egy állandó bizottságot küld ki, mely bizottság a szövetség állásfoglalásának előkészítésére a kívánalmakat pontokba fogja foglalni. Azután a folyó ügyeket intézték el és ezzel az ülés véget ért.

Ingatlanok forgalma.

Balogh József és neje Biszárók Julianna veszi a debreceni 7446 sz. jkvben foglalt 300 négyszögöl Csapókerti szőlőt Balogh Sándor és neje Gyöngyösi Esztertől 2580 kor.

Szilágyi János és neje Tokai Zsuzsanna veszik a debreceni 2886 sz. jkvben foglalt 2 hold 700 négyszögöl ondódi földet Tarbai Józseftől 2100 kor.

Pritz Ferenc és neje Kun Malvin veszik a debreceni 7934 sz. jkvben foglalt Hüvelyes-utca 10. sz. házat Biró Antalnéától 17400 koronáért.

Horváth György veszi a debreceni 7942 sz. jkvben foglalt 40 hold 1489 négyszögöl új földet Ecsedi József és nejétől 4000 kor.

Nagy**Karácsonyi vásár!**

Divatos **levélpapír-különlegességek** színes selyempapírral, bélelt borítékkal, **képes könyvek, emlékkönyvek,** levelezőalbumok, aquarell-festékek kázztárakban. — **Karácsonyi és újévi**

Képes Levelezőlapok

a legnagyobb választékban
:: kaphatók ::

Horovitz Zsigmond

papirkereskedésében

Piac-utca 12. sz. alatt.

Telefon 330.

Fényképészeti cikkek, üzleti könyvek elismert legolcsóbb árban.

REGÉNY.**A régi jó világból.**

Folytatás.

Még csak egy káromkodó szót sem hallottak ma tőle!

Törték is rajta fejüket a jó emberek, míg az öreg Kaczoláné a rendkívüli dolgot ekképen nem fejtette meg nekik, hogy a gazda immár a java-kenyerét megette és emlékezzenek meg az ő szavaira, de nem vett rá fél esztendő, hogy a faragó szab neki mértéket.

Egészen úgy volt az ő urával, az Isten nyugasztalja meg.

Az is két álló hélig nem tette rá a kezét; de csak egy szó szót sem mondott neki, amin ő irtóztató módon elsomorodott, mert nem igen lehetett már el anélkül, de mindjárt is sejtette, hogy mire vélje ő azt és csakugyan a harmadik szerdára ki volt terítve, pedig még előtte való nap dében olyan egy fazék káposztát evett meg, hogy maga is megsokallotta és este reá mégis halva volt; azért tehát a gazdával sem lesz különben.

És bár milyen különösnek tetszett is e beszéd, de az emberek nem mertek ellenkező véleménynyel lenni Kaczolánéval, mert ez az asszony olyan hírből állott, hogy amit ő valamelyik emberről állít, az vagy előre el van már határozva, vagy pedig ő kívánja rá, de annak okvetlenül be kell következni.

VIII

Kupecz Mihály egész jókedvűen indult hazafelé.

Egyike volt a legszebb őszi napoknak. A felhők végkép eltűntek az ég föl, a szél is lecsendesedett; csak gyöngye szellők kergézték a lejáról rónaságon, amely a tiszta meleg napsugarakat mintegy arcába fúta.

Kupecz Mihály oly könnyen lélegzett most. Semmi nyoma többé a borzasztó tombolásnak, mely pár órával ezelőtt lelkében dult.

Szép, vidám, kedvverítő képek tűnédnek elő abban, az önelégült boldogság kedves érzése, melyre az ember szinte nőni érzi a szívét.

Jól esett neki, hogy azokkal a szegény cséplőkkel nyájasan beszélt.

Ismét felmerült lelkében az ő régi multja.

De most már nem a telhetetlen nagyvágyás torz alakjában, hanem az önelégültség jóleső képében.

At kezdé látni, hogy az ember minden kincs és gazdagság mellett szegényül érzi magát, ha felebarátai szeretetét és tiszteletét nem bírja.

És at kezdé látni azt is, hogy eddigi életmódja egyáltalában nem volt olyan, hogy barátságai ragaszkodjanak hozzá az emberek.

Maga emelt gátot maga és a többi frubeliek között, holott neki azon kellett volna lenni, hogy minél szorosabban simuljon hozzá az ajk.

A helyett, hogy mint a többi gazdák, csendes szorgalommal a gazdaságot folytatta, kupecségre adta magát.

Jár-ke, ad-vesz, csak hogy minél több pénzre tegyen szert és amint gazdasága gyarapodik, azon mértékben gyarapodik elbizottsága. Már nem is tartja tisztele nek, ha ő a többi jómódu gazdákkal egy sorba teszik, minden áron az nagyurak közé akar befurakodni.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ.

Nagy Karácsonyi Vásár!
Meglepő jutányos árak!

120 cm. Costum kelme 65 kr. Egyszín gyapju kelme 79 kr.

Asztalos József

cégnél Kossuth-utca.

Homoki fajborok!**150 holdas**

Szent-Anna pusztai szőlőteleptünkön termelt, tisztán kezelt, tüvegezett

Asztali és pecsenye borok

kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cég üzlethelyiségeiben

Rózsa-utca:

1 liter Asztali vörös . . .	70 fill.
1 liter Asztali fehér . . .	80 fill.
1 liter Kövi Dinka fehér . . .	80 fill.
1 liter Nemes Kadarka siller	84 fill.
1 liter Ezerjő fehér . . .	90 fill.
1 liter Nagy Burgundi siller	90 fill.
1 liter Ríslingi fehér . . .	96 fill.
1 liter Zöld Sylváni . . .	110 fill.
1 liter Furmint fehér . . .	110 fill.
1 liter Nagy Burgundi vörös	120 fill.
1 liter Burgundi vörös 1904.	160 fill.
1 liter Sylváni 1900. évi	2— fill.

Minnden palackért 16 fillér letét fizetendő.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5

**divat és szőnyegáruházának
karácsonyi vására
óriási feltűnést
kelt!**

Szenzáció számba mennek:

Blúz-selymek, egészen friss áru, jó minőségűek	most csak 85, 98, 115 és 125 kr.
Ruháselymek, sima és mintázott kivitelben	most csak 85, 98 és 115 kr.
Nyers selymek, blúzokra és ruhákra	most csak 98 kr.
Finom shantung selymek, alkalmi ruhákra, divatos, szép színekben	ezelőtt frt 4.— és 5.— most csak frt 1.50 és 2.—

Az áruk minősége elsőrendű!

Minták vidékre bérmentve.

Molnár FerenczZádor Lajos utóda női divattermében
Debreczenben, Főtér, városház-épület**Alkalmi vásár**

folyó évi decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban.

Csakis finom divatcikkek

ugymint Costüm posztók, valódi gyapju ruha és blúz szövetek, színes és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szőrme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju, selyem és csipke blousok, színházi paletok és schállak.

Múlt idényhől visszamaradt
FELÖLTŐK félárban árusítatnak ki.**Legalkalmasabb
KARÁCSONYI és ÚJÉVI
ajándékok
GASPARIK ÁDÁM**műórás és ékszerésznél Debreczen,
Hunyadi-utca 12. sz.

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius fémtisztító szerreltisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fémtisztító szere.
Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár
Budapest.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszér

A DR. BOROVSKY-FÉLE**BOROLIN**mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszér hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob** és **zsábjában** szenvedők, végül **égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszér.****Kapható** városunkban a következő czégekknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MIHALOVITS JENŐ, MÁYER JENŐ és BÉLA STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál.
1-20, 2— és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.**Lőpor áruda.**Vadászati felszerelések,
serét és töltények.

Thermos palackok. Korcsolyák.

Külön erős Aluminium és Sphinx
piros zománcozott főzőedényekben
teljes konyhai felszerelések.Lombfűrész szerszámok, desz-
kák és eredeti olasz minták.

Karácsonyfa állványok.

Tea kannák nickel sárga és
vörös rézből.**Nagy választéku raktárt tart****Tóth Gyula** vasnagykereskedése
DEBRECZEN, Városház sarok.

Szabó Lajos fiai cég
nődivat áruházában

Karácsonyi eladás

mélyen
leszállított árak mellett
Női ruhaszövetek, angol izlés
métere 40, 52, 62, 65, 80 kr.
Kosztüme szövetek, tiszta gyapju
métere ezelőtt 1 ft 90, most 1'10 kr.
Gyapju delének
ezelőtt 85 kr., most 50 kr.
Jóminőségű velezek, flanelek
métere 28 kr. és 35 kr.
Jómosó karton
métere 25 kr.

A karácsonyi idényre
férfi, női, fiu és leány

czipők

óriási választékban
eddig még nem létezett olcsó
árak mellett kizárólag
Fischer Menyhért
saját gyártmányu czipő raktárában
szerezhető be.
Piac-utca 3. sz. alatt.
Alapított 1882.

Olcsó árban lehet vásárolni!

ZAVATZKY LEO

Debreczen, ideiglenes Barak
a Bikával szemben.

Szövet, flanell, csipke, selyem-Blouzok,
gyermek-ruha, téli alsó tricót, keztü,
harisnya, csipke, szalag.

Női és férfi fehérnemű
nagy választékban.

Művirág! Kézitáska!

Uj előnyomda
és

kézi munka üzlet
Szent-Anna-u. 1.

Ékszerész és órás üzletemet

Piac-u. 32.

szám alá,

a volt Szedlák-házba

helyeztem át és azt pa-
zar fénynyel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

**Menyasszonyi ékszerek
Ezüstkelengyék.**

**Gyönyörű disztargyak.
Alkalmi ajándékok.**

Pontos órák.

Ritka izlésű aranyeműek.

Remek

Ujdonságok.

Csoda olcsó árak!

A nagyérdemű közönség szives
pártfogását kéri tisztelettel

ROSE DEZSŐ

órák és ékszerész

Piac-u. 32.

Apró hirdetések.

28 KRAJČAKÉRT fejel férfi vagy női haris-
nyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

EGY FIATAL EMBER, ki 5 nyelvet beszél,
bármilyen szolgálai állást elfogad. — Cim a
kiadóban.

BLOUSOK, alsószoknyák, kötények, gyermek,
ruhák, haraszt és plüsch kabátok, fejkötők,
sapkák leszállított árakon beszerezhetők
Márton Gyula rövidáru üzletében. Piac-u. 9.
Uj harisnyák kötése és fejelések elfogad-
tatnak. (2)

ÉNEKES KANÁRI madarak kellemes gyö-
nyörű hangokkal beszerezhető Morgó-u. 9.

ÜGYES FIU tanulónak Ágoston czipésznél
felvétetik Morgó-utca 9.

CSINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, eset-
leg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 61. sz. a.

Nagy karácsonyi vásár!

Képes könyvek, ifjusági iratok, karácsonyfa-
díszek, angyalhajak és angyalboák. Divatos
levélpapír-különlegességek színes selyem-
papírral, bélelt borítékkal, emlékkönyvek,
Aquarel és olajfestékek kazettákban. Kará-
csónyi és újévi képes levelezőlap-ujdonsá-
gok a legnagyobb választékban kaphatók

Szabó Istvánnál

Debreczen, Piac-utca 16.

Igen kellemes karácsonyi meglepetés a leg-
frissebb sensatiós ujdonság a

zsebben hordható „Irógép“ „Taurus“,

melylyel mindenütt és mindenkor, akar vas-
uton, kocsin, vagy lóháton, tisztán és olvas-
hatólag lehet írni. Eredeti gyári ára 21.50 fill.

Müncheni „Tarso“ fafestészeti szerek
eredeti gyári árakon kaphatók.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike,
mint azt már a világ leghíresebb bőrgyó-
gyásza is bebizonyították, a fejbőr korpá-
képződése. Ezen kellemetlen betegségben
szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen
megkopaszodnak, miután a korpaképződés a
hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit ki-
száritja. Számtalan hazai és külföldi orvos
ajánlja a Petrolin-hajsz szét és számtalan el-
ismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori
használat után **biztosan megszüntet minden
hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meg-
lepő módon elősegíti a haj újra növeését.**

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigoruan ügyelni. —
Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz si-
lány ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőnél:

Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.
Üvege 1 korona.

Debreczenben főraktár: Jóna és Jóna drog.